

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2005. március 17. *

A T-285/03. sz. ügyben,

az **Agraz, SA** (székhelye: Madrid [Spanyolország]),

az **Agrícola Conservera de Malpica, SA** (székhelye: Toledo [Spanyolország]),

az **Agridoro Soc. coop. rl** (székhelye: Pontenure [Olaszország]),

az **Alfonso Sellitto SpA** (székhelye: Mercato S. Severino [Olaszország]),

az **Alimentos Españoles, Alsat, SL** (székhelye: Don Benito, Badajoz [Spanyolország]),

az **AR Industrie Alimentari SpA** (székhelye: Angri [Olaszország]),

az **Argo Food – Packaging & Innovation Co. SA** (székhelye: Serres [Görögország]),

* Az eljárás nyelve: francia.

az **Asteris Industrial Commercial SA** (székhelye: Athén [Görögország]),

az **Attianese Srl** (székhelye: Nocera Superiore [Olaszország]),

az **Audecoop distillerie Arzens – Techniques séparatives (AUDIA)** (székhelye: Montréal [Franciaország]),

a **Benincasa Srl** (székhelye: Angri),

a **Boschi Luigi & Figli SpA** (székhelye: Fontanellato [Olaszország]),

a **CAS SpA** (székhelye: Castagnaro [Olaszország]),

a **Calispa SpA** (székhelye: Castel San Giorgio [Olaszország]),

a **Campil – Agro Industrial do Campo do Tejo, L^{da}** (székhelye: Cartaxo [Portugália]),

a **Campoverde Srl** (székhelye: Carinola [Olaszország]),

a **Carlo Manzella & C. Sas** (székhelye: Castel San Giovanni [Olaszország]),

a **Carmine Tagliamonte & C. Srl** (székhelye: Sant'Egidio del Monte Albino [Olaszország]),

a **Carnes y Conservas Españolas, SA** (székhelye: Mérida [Spanyolország]),

a **Cbcotti Srl** (székhelye: Nocera Inferiore [Olaszország]),

a **Cirio del Monte Italia SpA** (székhelye: Róma [Olaszország]),

a **Consorzio Ortofrutticoli Trasformati Polesano (Cotrapo) Soc. coop. rl** (székhelye: Fiesso Umbertino [Olaszország]),

a **Columbus Srl** (székhelye: Párma [Olaszország]),

a **Compal – Companhia produtora de Conservas Alimentares, SA** (székhelye: Almeirim [Portugália]),

a **Conditalia Srl** (székhelye: Nocera Superiore),

a **Conservas El Cidacos, SA** (székhelye: Autol [Spanyolország]),

a **Conservas Elagón, SA** (székhelye: Coria [Spanyolország]),

a **Conservas Martinete, SA** (székhelye: Puebla de la Calzada [Spanyolország]),

a **Conservas Vegetales de Extremadura, SA** (székhelye: Bajadoz),

a **Conserve Italia Soc. coop. rl** (székhelye: San Lazzaro di Savena [Olaszország]),

a **Conserves Franciország SA** (székhelye: Nîmes [Franciaország]),

a **Conserves Guintrand SA** (székhelye: Carpentras [Franciaország]),

a **Conservificio Cooperativo Valbiferno Soc. coop. rl** (székhelye: Guglionesi [Olaszország]),

a **Consorzio Casalasco del Pomodoro Soc. coop. rl** (székhelye: Rivarolo del Re ed Uniti [Olaszország]),

a **Consorzio Padano Ortofrutticolo (Copador) Soc. coop. rl** (székhelye: Collecchio [Olaszország]),

a **Copais Food and Beverage Company SA** (székhelye: Nea Ionia [Görögország]),

a **Tin Industry D. Nomikos SA** (székhelye: Marousi [Görögország]),

a **Davia Srl** (székhelye: Gragnano [Olaszország]),

a **De Clemente Conserve Srl** (székhelye: Fisciano [Olaszország]),

a **DE. CON Srl** (székhelye: Scafati [Olaszország]),

a **Desco SpA** (székhelye: Terracina [Olaszország]),

a „**Di Lallo**” – **Di Teodoro di Lallo & C. Snc** (székhelye: Scafati,

a **Di Leo Nobile – SpA Industria Conserve Alimentari** (székhelye: Castel San Giorgio,

a **Marotta Emilio** (székhelye: Sant'Antonio Abate [Olaszország]),

az **E. & O. von Felten SpA** (székhelye: Fontanini [Olaszország]),

az **Egacoop, S. Coop., L^{da}** (székhelye: Andosilla [Spanyolország]),

az **Elais SA** (székhelye: Athén),

az **Emiliana Conserve Srl** (székhelye: Busseto [Olaszország]),

a **Perano Enrico & Figli SpA** (székhelye: San Valentino Torio [Olaszország]),

a **FIT – Fomento da Indústria do Tomate, SA** (székhelye: Águas de Moura [Portugália]),

a **Faiella & C. Srl** (székhelye: Scafati),

a „Feger” di **Gerardo Ferraioli SpA** (székhelye: Angri),

a **Fratelli D'Acunzi Srl** (székhelye: Nocera Superiore),

a **Fratelli Longobardi Srl** (székhelye: Scafati),

a **Fruttigel Soc. coop. rl** (székhelye: Alfonsine [Olaszország]),

a **G3 Srl** (székhelye: Nocera Superiore),

a **Giaguaro SpA** (székhelye: Sarno [Olaszország]),

a **Giulio Franzese Srl** (székhelye: Carbonara di Nola [Olaszország]),

a **Greci Geremia & Figli SpA** (székhelye: Párma),

a **Greci – Industria Alimentare SpA** (székhelye: Párma),

a **Greek Canning Co. SA Kyknos** (székhelye: Nauplie [Görögország]),

a **Grilli Paolo & Figli – Sas di Grilli Enzo e Togni Selvino** (székhelye: Gambettola [Olaszország]),

a **Heinz Iberica, SA** (székhelye: Alfaro [Spanyolország]),

az **IAN – Industrias Alimentarias de Navarra, SA** (székhelye: Vilafranca [Spanyolország]),

az **Industria Conserve Alimentari Aniello Longobardi – Di Gaetano, Enrico & Carlo Longobardi Srl** (székhelye: Scafati,

az **Industrias de Alimentação Idal, L^{da}** (székhelye: Benavente [Portugália]),

az **Industrias y Promociones Alimenticias, SA** (székhelye: Miajadas [Spanyolország]),

az **Industrie Rolli Alimentari SpA** (székhelye: Roseto degli Abruzzi [Olaszország]),

az **Italagro – Indústria de Transformação de Produtos Alimentares, SA** (székhelye: Castanheira do Ribatejo [Portugália]),

a **La Cesenate Conserve Alimentari SpA** (székhelye: Cesena [Olaszország]),

a **La Dispensa di Campagna Srl** (székhelye: Castagneto Carducei [Olaszország]),

a **La Doria SpA** (székhelye: Angri),

a **La Dorotea di Giuseppe Alfano & C. Srl** (székhelye: Sant'Antonio Abate),

a **La Regina del Pomodoro Srl** (székhelye: Sant'Egidio del Monte Albino),

a „**La Regina di San Marzano**” di Antonio, Felice e Luigi Romano Snc (székhelye: Scafati),

a **La Rosina Srl** (székhelye: Angri),

a **Le Quattro Stelle Srl** (székhelye: Angri),

a **Lodato Gennaro & C. SpA** (székhelye: Castel San Giorgio),

a **Louis Martin production SAS** (székhelye: Monteux [Franciaország]),

a **Menú Srl** (székhelye: Medolla [Olaszország]),

a **Mutti SpA** (székhelye: Montechiarugolo [Olaszország]),

a **National Conserve Srl** (székhelye: Sant'Egidio del Monte Albino),

a **Nestlé España, SA** (székhelye: Miajadas),

a **Nuova Agricast Srl** (székhelye: Verignola [Olaszország]),

a **Pancrazio SpA** (székhelye: Cava De'Tirreni [Olaszország]),

a **Pecos SpA** (székhelye: Castel San Giorgio),

a **Pelati Sud di De Stefano Catello Sas** (székhelye: Sant'Antonio Abate),

a **Pomagro Srl** (székhelye: Fisciano),

a **Pomilia Srl** (székhelye: Nocera Superiore),

a **Produkta SA** (székhelye: Athén),

a **Raffaele Viscardi Srl** (székhelye: Scafati),

a **Rispoli Luigi & C. Srl** (székhelye: Altavilla Silentina [Olaszország]),

a **Rodolfi Mansueto SpA** (székhelye: Collecchio),

a **Riberal de Navarra S. en C.** (székhelye: Castejon [Spanyolország]),

a **Salvati Mario & C. SpA** (székhelye: Mercato San Severino),

a **Saviano Pasquale Srl** (székhelye: San Valentino Torio),

a **Sefa Srl** (székhelye: Nocera Superiore),

a **Serraiki Konservopia Oporokipeftikon Serko SA** (székhelye: Serres),

a **Sevath SA** (székhelye: Xanthi [Görögország]),

a **Silaro Conserve Srl** (székhelye: Nocera Superiore),

az **ARP – Agricoltori Riuniti Piacentini Soc. coop. rl** (székhelye: Gariga di Podenzano [Olaszország]),

a **Société coopérative agricole de transformations et de ventes (SCATV)** (székhelye: Camaret-sur-Aigues [Franciaország]),

a **Sociedade de Industrialização de Produtos Agrícolas – Sopragol, SA** (székhelye: Mora [Portugália]),

a **Spineta SpA** (székhelye: Pontecagnano Faiano [Olaszország]),

a **Star Stabilimento Alimentare SpA** (székhelye: Agrate Brianza [Olaszország]),

a **Steriltom Aseptic – System Srl** (székhelye: Piacenza [Olaszország]),

a **Sugal Alimentos, SA** (székhelye: Azambuja [Portugália]),

a **Sutol – Indústrias Alimentares, L^{da}** (székhelye: Alcácer do Sal [Portugália]),

a **Tomsil – Sociedade Industrial de Concentrado de Tomate, SA** (székhelye: Ferreira do Alentejo [Portugália]),

a **Transformaciones Agrícolas de Badajoz, SA** (székhelye: Villanueva de la Serena [Spanyolország]),

a **Zanae – Nicoglou levures de boulangerie industrie commerce alimentaire SA** (székhelye: Thessaloniki [Görögország])

(képviselik őket: J. da Cruz Vilaça, R. Oliveira, M. Melícias és D. Choussy ügyvédek)

felpereseknek

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviseli: M. Nolin, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen

a feldolgozott paradicsomtermékek minimumárának és támogatási összegének a 2000/2001-es gazdasági évre történő megállapításáról szóló, 2000. július 12-i 1519/2000/EK bizottsági rendeletben (HL L 174., 29. o.) előírt termelési támogatás számítási módja miatt a felperesek által állítólag elszenvedett kár megtérítése iránti kártérítési keresete tárgyában,

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁGA (harmadik tanács),

tagjai: J. Azizi elnök, F. Dehousse és E. Cremona bírák,

hivatalvezető: J. Palacio González főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2004. szeptember 8-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

¹ Az EK 33. cikk (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„A közös agrárpolitika célkitűzései a következők:

- a) a mezőgazdasági termelékenység növelése a műszaki fejlődés előmozdításával, valamint a mezőgazdasági termelés ésszerű fejlesztésének és a termelési tényezők, így különösen a munkaerő lehető legjobb hasznosításának biztosításával;
- b) ily módon a mezőgazdasági népesség megfelelő életszínvonalának biztosítása, különösen a mezőgazdaságban dolgozók egy főre jutó jövedelmének növelésével;
- c) a piacok stabilizálása;
- d) az ellátás hozzáférhetőségének biztosítása;

e) a fogyasztók elfogadható ár ellenében történő ellátásának biztosítása.”

- 2 A feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékek piacának közös szervezéséről szóló, 1996. október 28-i 2201/96/EK tanácsi rendelet (HL L 297., 29. o.; magyar nyelvű különkiadás 3. fejezet, 20. kötet, 83. o., a továbbiakban: alaprendelet) 2. cikkének jelen esetben alkalmazandó szövege előírja:

„(1) A termelési támogatás rendszere az I. mellékletben felsorolt, a Közösségben betakarított gyümölcsökből és zöldségekből előállított termékekre alkalmazandó.

(2) A termelési támogatást olyan feldolgozóknak adják, akik a 2200/96/EK rendelet alapján elismert vagy előzetesen elismert termelői szervezetek, illetve a feldolgozók között megkötött szerződésekben megszabott minimumárat kifizették a termelőknek a nyersanyagért [...]”

- 3 Az alaprendelet 4. cikkének jelen esetben alkalmazandó szövege megállapítja:

„(1) A termelési támogatás nem haladhatja meg a termelőnek a Közösségben kifizetett minimumár és a nyersanyagnak a főbb termelő és exportáló harmadik országokban érvényes ára közti különbséget.

(2) A termelési támogatás mértékét úgy kell rögzíteni, hogy lehetővé tegye a Közösségben termelt terméknek az értékesítését az (1) bekezdésben foglalt korlátokon belül. A támogatási összeg megállapításakor különösen a következőket kell figyelembe venni, az 5. cikk sérelme nélkül:

- a) a nyersanyag Közösségben érvényes ára és a legfontosabb versenytársnak minősülő harmadik országokban érvényes ára közti különbség;

- b) amennyiben alkalmazható, a (10) bekezdésben rendelkezett csökkentést megelőzően az előző gazdasági évre számított vagy rögzített támogatás mértéke; és

- c) ha egy termék Közösségben való termelése a piac jelentős részét teszi ki, a külkereskedelemben és a külkereskedelmi árak alakulásában megfigyelhető tendenciák, amennyiben ez utóbbi a támogatási összeg csökkenését vonja maga után.

(3) A termelési támogatást a feldolgozott termék nettó tömege alapján kell rögzíteni. A felhasznált nyersanyag és a feldolgozott termék nettó tömege közötti összefüggést kifejező együtthatót szabványosított alapon kell meghatározni. A tapasztalat függvényében ezeket az együtthatókat rendszeresen módosítják.

[...]

(5) A főbb versenytársnak minősülő harmadik országokban érvényes nyersanyag-árakat főleg a gazdaságokból közvetlenül felvásárolt, feldolgozásra szánt hasonló minőségű friss termékekért ténylegesen kifizetett árak alapján kell meghatározni, az illető harmadik országok által exportált késztermékek mennyisége alapján súlyozva.

(6) Olyan termékek esetén, ahol a Közösségen belüli termelés teszi ki a közösségi fogyasztói piac termékeinek legalább 50%-át, az ártendenciák és az import- és exportmennyiségek alakulását a gazdasági év kezdetét megelőző naptári év adatait az előző naptári év adataival összevetve kell megbecsülni.

(7) Paradicsomból készített termékek esetén a termelési támogatást az alábbiakra kell kiszámítani:

a) a 2002 90 KN-kód alá tartozó paradicsomsűrítmény;

[...]

(9) A Bizottság minden gazdasági év megkezdése előtt [...] rögzíti a termelési támogatás összegét. A (3) bekezdésben említett együttthatókat, a minőségi minimumkövetelményt, valamint az ebben a cikkben foglaltak alkalmazására vonatkozó további részletes szabályokat szintén ennek az eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

(10) A paradicsomból készített termékeknél az egyes gazdasági évekre vonatkozó összes kiadás nem haladhatja meg azt az összeget, amelyet akkor értek volna el, ha az összes francia és portugál sűrítmény kvótáját az 1997/1998-as gazdasági évre a következőképpen állapították volna meg:

– Franciaország 24 323 tonna

– Portugália: 670 451 tonna.

E célból a (9) bekezdésnek megfelelően a termelési támogatás paradicsomsűrítményekre és azok származékos termékeire rögzített összegét 5,37%-kal kell csökkenteni. A gazdasági évet követően kiegészítést lehet adni, ha a francia és portugál kvótában jelentkező emelkedés nincs teljes mértékben kihasználva.”

4 Végül pedig, a feldolgozott paradicsomtermékek minimumárának és támogatási összegének a 2000/2001-es gazdasági évre történő megállapításáról szóló, 2000. július 12-i 1519/2000/EK bizottsági rendelet (HL L 174., 29. o.) 2. cikke előírja, hogy „[a] 2000/2001-es gazdasági évre az [alaprendelet] 4. cikke által előírt termelési támogatás a II. mellékletben kerül meghatározásra”. A 28 és 30% közötti szárazanyag-tartalmú paradicsomsűrítmény támogatási összege 100 kg-onként 17,178 euróban került megállapításra.

A tényállás és az eljárás

5 A Bizottság 2000. február 4-i levelében felkérte a kínai hatóságokat, hogy a csatolt kérdőív kitöltésével a lehető leggyorsabban adják meg a feldolgozott gyümölcsök és

zöldségek 2000/2001-es gazdasági évre vonatkozó támogatásának megállapítása céljából szükséges tájékoztatást. E levélre nem érkezett válasz.

- 6 Az 1519/2000 rendelet elfogadását követően a feldolgozott paradicsomtermékek spanyol, francia, görög, olasz és portugál termelőit képviselő küldöttségek és egyesületek tájékoztatták a Bizottságot kifogásaikról, és sérelmezték, hogy a nyújtott támogatási összegének megállapítása során nem vették figyelembe a kínai paradicsom árát.

- 7 A paradicsomkonzerv-ipar európai szervezete (a továbbiakban: OEICT) és az Associação Portuguesa dos Industriais de Tomate többször kérte a Bizottságtól a támogatási összeg megváltoztatását. Az egyik kérelemhez olyan szerződés másolatát is csatolták, amely tartalmazta a kínai termelő számára fizetett árat.

- 8 A Bizottság a portugál mezőgazdasági miniszternek címzett, 2001. március 5-én kelt levelében az utóbbi által a támogatási összeg számításának felülvizsgálata iránt előterjesztett kérelemre válaszul jelezte, hogy a feldolgozott paradicsom 2000/2001-es gazdasági évre vonatkozó támogatási összegének a megállapítására az alaprendelet 3. és 4. cikkének szigorú betartása mellett került sor. Ezen túlmenően megerősítette, hogy 2000. december 13-án megkapta az OEICT levelét – amelyben ez utóbbi szervezet továbbított egy Kínában megkötött szerződésben rögzített árat – amellyel kapcsolatban azonban hozzátette, hogy valamely egyedi szerződésben kikötött, az érintett nemzeti hatóságok által meg nem erősített ár alapján nincs lehetősége határozatának megváltoztatására.

- 9 A pekingi spanyol diplomáciai szolgálat 2001 szeptemberében megszerzett egy, a kínai hatóságoktól származó kimutatást, amely az összes kínai feldolgozott paradicsomtermelés körülbelül 88%-át adó Xinjiang tartománybeli paradicsomtermelőknek az 1999-es és a 2000-es gazdasági évben fizetett átlagárakat tartalmazta. E dokumentumot 2001. november 9-én a portugál mezőgazdasági miniszter, 2001. december 7-én pedig az OEICT is eljuttatta a Bizottság felelős tagjának, Fischler úrnak.

- 10 A Bizottság 2002. január 31-én válaszolt az utóbbi szervezetnek, hangsúlyozva, hogy a támogatás összegének megállapítására az alaprendelet 3. és 4. cikkének megfelelően került sor. Ezen túlmenően a közösségi paradicsomfeldolgozás – amelynek tevékenysége rekordszintet ért el – számára hátrányos következmények elmaradására hivatkozva, a Bizottság nem látta indokoltnak az 1519/2000 rendelet módosítását.
- 11 A 2002. november 6-án tartott megbeszélést követően, illetve a felperesek által a Bizottsághoz intézett különböző levelek után ez utóbbi 2003. január 7-i levelében kijelentette, hogy nincsen oka az 1519/2000 rendelet megváltoztatására.
- 12 E körülmények között nyújtották be a felperesek 2003. augusztus 18-án a jelen keresetet.

A felek kérelmei

- 13 A felperesek azt kérik, hogy az Elsőfokú Bíróság:
- (a keresetlevél A.27 mellékletében részletezetteknek megfelelően) kötelezze a Bizottságot a termelési támogatás Elsőfokú Bíróság által meghatározandó, és 2000. július 12-étől – másodlagosan 2000. július 13-ától vagy harmadlagosan 2000. július 16-ától – a tényleges kifizetés napjáig számítandó kamattal növelt egyenlegének valamennyi felperes társaság számára történő megfizetésére;
 - kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére.

14 A Bizottság azt kéri, hogy az Elsőfokú Bíróság:

- utasítsa el a keresetet mint megalapozatlant;
- kötelezze a felpereseket a költségek viselésére.

Az ügy érdeméről

15 A felek a Bíróság és az Elsőfokú Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatára hivatkoznak, amelynek értelmében a Közösség szerződésen kívüli felelőssége csak abban az esetben állapítható meg, ha a közösségi intézmény magatartásának jogellenes mivoltára, a kár tényleges bekövetkezésére, valamint a jogellenes magatartás és az említett kár közötti ok-okozati kapcsolatra vonatkozó feltételek együttesen fennállnak (a Bíróság 197/80–200/80., 243/80., 245/80. és 247/80. sz., Ludwigshafener Walzmuehle és társai kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben 1981. december 17-én hozott ítéletének [EBHT 1981., 3211. o.] 18. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-168/94. sz., Blackspur és társai kontra Tanács és Bizottság ügyben 1995. szeptember 18-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-2627. o.] 38. pontja, valamint a T-481/93. és T-484/93. sz., Exporteurs in Levende Varkens és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 1995. december 13-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-2941. o.] 80. pontja).

16 Meg kell tehát vizsgálni, hogy jelen esetben e három feltétel fennáll-e.

A Bizottság magatartásának jogszerűségét illetően

17 A Bizottság magatartása jogellenességének megállapítása érdekében a felperesek elsődlegesen az alaprendelet és az EK 33. cikk megsértésére, valamint a figyelmesség és a gondos ügyintézés elveinek a megsértésére hivatkoznak. Másodlagosan a jóhiszeműség elvének megsértésével érvelnek.

A felek érvei

– Az alaprendelet és az EK 33. cikk megsértése

- 18 A felperesek azt állítják, hogy a Bizottság az 1519/2000 rendeletnek az alaprendelet szabályaiba ütköző módon történt elfogadásával olyan jogellenességet követett el, amely maga után vonhatja a Közösség felelősségét.¹
- 19 Kétségtelen ugyanis, hogy a szóban forgó támogatás összegének kiszámítása céljából a Bizottság kizárólag az Egyesült Államokat, Izraelt és Törökországot vette figyelembe. Márpedig, a felperesek szerint az alaprendelet szövege a „főbb termelő és exportáló harmadik országok”-at (4. cikk (1) bekezdés) és a „főbb versenytársnak minősülő harmadik országok”-at (4. cikk (2) és (5) bekezdés) említi. E rendelkezések tehát véleményük szerint megfosztják a Bizottságot mindennemű mérlegelési lehetőségtől, mivel kötelezővé teszik a legfontosabb paradicsomtermelő és -exportáló országok számbavételét. Habár a Bizottság figyelembe vehet egyéb tényezőket is, az alaprendelet 4. cikkének (2) bekezdésében kifejezetten meghatározottakkal mindenesetre szükségszerűen számolnia kell, amelyek közül az első a főbb harmadik országokban érvényes ár. E szabály másféle értelmezése azt jelentené, hogy a Bizottság önkényesen dönthetne a referenciaként szolgáló exportáló országok tekintetében, ami a referenciaországok kiválasztása alapján végső soron még a támogatás megszüntetését is eredményezhetné.²
- 20 Márpedig a felperesek állítása szerint 1988 óta Kína a világ második legfontosabb paradicsomtermelő országa. 1999-ben több mint 108 246 tonna paradicsomot exportált, amely ugyan kevesebb, mint Törökország paradicsomexportja (168 691 tonna), de több, mint az Egyesült Államoké (92 913 tonna) vagy Izraelé (9 557 tonna). Egyébiránt az Európai Közösségbe irányuló kínai export körülbelül 24 171 tonnát tett ki, amely a világ összes országába irányuló kínai export 22,30%-át képviselte. Ez alapján Kínát versenytársnak minősülő országgként kellene kezelni.³

1 – A keresetlevél 79. és 80. pontja.

2 – A válasz 15. és 19. pontja.

3 – A keresetlevél 11. és 81. pontja.

- 21 Mivel a Bizottság nem foglalta bele a termelési támogatás számításába a kínai árakat, megsértette az alaprendeletet, amelynek ez irányú rendelkezései világosak és egyértelműek. A felperesek állítása szerint a Bergaderm-ügyben hozott ítéletből származó ítélkezési gyakorlat (a Bíróság C-352/98. P. sz., Bergaderm és Goupil kontra Bizottság ügyben 2000. július 4-én hozott ítélete [EBHT 2000., I-5291. o.]) jelen esetben a jogalanyok számára meghatározott jogokat biztosító szabályról van szó, amelynek megsértése megfelelően egyértelmű volt. Miután a Bizottság hatásköre az 1519/2000 rendelet elfogadása tekintetében erősen korlátozott volt, véleményük szerint az intézmény részéről tapasztalt egyszerű jogellenesség is elegendő a Közösség szerződésen kívüli felelősségének megállapításához.⁴
- 22 Egyébiránt a Bizottság maga is kérte a kínai árakra vonatkozó adatok közlését, de megtagadta figyelembevételüket, amikor azokat rendelkezésére bocsátották.⁵
- 23 A felperesek szerint a Bizottság magatartása a támogatási rendszer alaprendelet által előírt politikai céljait is figyelmen kívül hagyta. Ez utóbbiak ugyanis az európai mezőgazdasági termelők és feldolgozóipar előnyben részesítését célozzák azzal, hogy a mezőgazdasági termelő számára minimális jövedelemszintet biztosítanak, a feldolgozott paradicsomtermékek termelői számára pedig lehetővé teszik az olyan harmadik országok által támasztott versenyben való helytállást, amelyekben az alapanyagok az európai piacon kialakultnál alacsonyabb áron szerezhetők be. Mivel nem tartja tiszteletben e célokat, az 1519/2000 rendelet egyúttal az EK 33. cikket is sérti.
- 24 A Bizottság a maga részéről úgy véli, hogy a szóban forgó támogatás összegének megállapítása során széles körű mérlegelési jogkörrel rendelkezett. Csak abban az esetben lehetne tehát felelősségét megállapítani, ha a fenti 21. pontban hivatkozott Bergaderm és Goupil kontra Bizottság ügyben hozott ítéletből származó ítélkezési gyakorlat értelmében nyilvánvalóan és súlyosan áthágta volna hatásköre gyakorlásának korlátait.⁶

4 – A keresetlevél 67. pontja és a válasz 5. pontja.

5 – A keresetlevél 82. és 83. pontja.

6 – Az ellenkérelem 23. és 24. pontja.

- 25 A Bizottság emlékeztet rá, hogy az alaprendelet 4. cikke maximális termelési támogatás meghatározását teszi lehetővé, amely azonban „nem haladhatja meg a termelőnek a Közösségben kifizetett minimumár és a nyersanyagoknak a főbb termelő és exportáló harmadik országokban érvényes ára közti különbséget”. Véleménye szerint nem volt elvárható, hogy a támogatás összege e különbséggel azonos legyen.⁷
- 26 Egyébiránt a Bizottság hangsúlyozza, hogy a támogatás megállapításának feltételei nem kimerítően kerültek megállapításra. Az alaprendelet 4. cikkének (2) bekezdése ugyanis úgy fogalmaz, hogy „A támogatási összeg megállapításakor különösen a következőket kell figyelembe venni [...]”. Ugyanezen cikk c) pontja a külkereskedelemben és a külkereskedelmi árak alakulásában ható tendenciák jobb figyelembevétele céljából a támogatás csökkentésének lehetőségét is megemlíti. Márpedig, miután a közösségi termelés a közös piac jelentős részét – hozzávetőleg 90%-át – teszi ki, a Bizottságnak jogában állt ezen adatok figyelembevétele.⁸
- 27 A Bizottság azt is felrója a felpereseknek, hogy soha nem említik a támogatás célját, amely éppen „a Közösségben termelt termék[ek] [...] értékesítés[ének]” lehetővé tétele. Úgy ítéli meg, hogy – figyelemmel e célra, és a rendelkezésére álló gazdasági adatok ismeretében – teljes joggal tekinthetett el a kínai paradicsom árának figyelembevételétől.⁹
- 28 Az Egyesült Államok, Izrael és Törökország szolgáltatott adatot paradicsomtermeléséről, a kínai hatóságok nem válaszoltak a Bizottság megkeresésére. Ebből a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az eurónak az amerikai dollárhoz képest történt leértékelése (-12,2%), valamint a nyersanyagáraknak a legfontosabb versenytársnak minősülő harmadik országokban, nevezetesen az Egyesült Államokban (+8,4%) és Törökországban (+4,4%), történt növekedése miatt 20,54%-kal csökkenteni kell a feldolgozók részére a paradicsomsűrítmény termeléséhez nyújtott támogatást.¹⁰

7 – Az ellenkérelem 12., 20. és 21. pontja.

8 – Az ellenkérelem 12. és 22. pontja.

9 – Az ellenkérelem 12. és 40. pontja.

10 – Az ellenkérelem 30. pontja.

- 29 A Bizottság szerint a paradicsomsűrűrtmény közösségi piacára vonatkozó hozzáférhető adatok 1997 és 1999 között az összesített import csökkenését és a Kínából származó import stabilitását, illetve a kínai eredetű áru árának jelentős emelkedését és a közösségi export folyamatos növekedését mutatták. Ezek az elemek a közösségi termelés szempontjából a nemzetközi konjunktúra érezhető javulását, Kína részéről pedig még csak korlátozott konkurenciát bizonyítanak. A támogatás számítási szabályait ezek szerint tehát nem kell módosítani.¹¹
- 30 A Bizottság úgy véli, hogy ha a kínai nyersanyag árának figyelembevétele ténylegesen csökkenthette volna is a főbb termelő és exportáló harmadik országok becsült nyersanyagárát, e csökkenés nem vezetett volna szükségszerűen a termelési támogatás növekedéséhez.¹²
- 31 A kínai hatóságoktól várt válasz megérkezésétől függetlenül a Bizottságnak mindenképpen még a 2000/2001-es gazdasági év kezdete előtt meg kellett határoznia a termelési támogatás összegét. A Bizottság hangsúlyozza, hogy addig még soha nem vette figyelembe a kínai paradicsom árát, és hogy semmi sem indokolta, hogy azt a támogatás számításába első alkalommal hirtelen belevegye.
- 32 Az EK 33. cikk megsértése kapcsán a Bizottság arra emlékeztet, hogy a termelési támogatás célja a Közösségben termelt termék értékesítésének a lehetővé tétele. Véleménye szerint a felperesek nem bizonyították, hogy a Bizottság e célt megsértette volna.

– A figyelmesség és a gondos ügyintézés elveinek megsértése

- 33 A figyelmesség és a gondos ügyintézés kötelezettségeinek megsértése kapcsán a felperesek hangsúlyozzák, hogy a Bizottság nem úgy ragaszkodott a kínai árak

11 – Az ellenkérelem 34. és 35. pontja.

12 – Az ellenkérelem 31. pontja.

megszerzéséhez, ahogy azt gondos és elővigyázatos igazgatási szerv tette volna. Ezt követően a Bizottság ez irányú kötelezettségének megsértésével nem javította ki e hibáját sem, noha ez semmilyen különös nehézséggel nem járt volna.

34 A Bizottság a maga részéről úgy véli, hogy a termelési támogatás összegét az alaprendelet céljainak és szabályainak a betartása mellett a kínai paradicsom árára vonatkozó adatok hiányában is meghatározhatta. Felesleges lett volna tehát utánajárnia a kínai hatóságokhoz intézett megkereséseinek, amelyek más termékek tekintetében is mindig válasz nélkül maradtak.¹³

35 Ami azt az ellene felhozott kifogást illeti, amely szerint tartózkodott a támogatás számításának módosításától, habár ismerte a paradicsom kínai termelőknek fizetett árát, a Bizottság emlékeztet rá, hogy az első információkat a 2000. november 13-i levélben, azaz az 1519/2000 rendelet elfogadása után négy hónappal közölték vele. Mivel ezen információk alapjául csak egy szerződésben rögzített ár szolgált, a Bizottság úgy értékelte, hogy az semmi szín alatt nem lehetett reprezentatív az egész kínai termelést illetően.¹⁴

36 A Bizottság hangsúlyozza, hogy csak 2001. november 9-én, azaz az 1519/2000 rendelet elfogadása után tizenhat hónappal közöltek vele valószínűsíthetően nagyobb bizonyító erővel rendelkező számadatokat. Véleménye szerint elképzelhetetlen lett volna e rendeletet ilyen hosszú idő után módosítani, egyébként pedig egyetlen jogi rendelkezés sem teszi lehetővé számára, hogy ilyen visszaható hatályú módosításhoz folyamodjon. Erre csak technikai hiba kiküszöbölése érdekében kerülhetett volna sor. A Bizottság hozzáfűzi, hogy a 2000/2001-es gazdasági év ekkor már több hónapja véget ért, és új piacszerkezési mechanizmus lépett életbe.¹⁵

13 – Az ellenkérelem 44. és 45. pontja.

14 – Az ellenkérelem 46. pontja.

15 – Az ellenkérelem 47. és 48. pontja.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 37 A felek nem értenek egyet az alaprendelet rendelkezéseinek értelmezésében és az alaprendelet által a termelési támogatás összegének megállapítása területén a Bizottság számára biztosított mérlegelési jogkör terjedelmében.
- 38 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlatból következően az a Közösség EK 288. cikk második bekezdése szerinti szerződésen kívüli felelőssége csak akkor állapítható meg, ha bizonyos feltételek – nevezetesen a közösségi intézmények magatartásának jogellenes mivolta, a ténylegesen bekövetkezett kár, valamint az állítólagos magatartás és az említett kár közötti ok-okozati kapcsolat – együttesen fennállnak (a Bíróság 26/81. sz., Oleifici Mediterranei kontra EGK ügyben 1982. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 1982., 3057. o.] 16. pontja; az Elsőfokú Bíróság T-175/94. sz., International Procurement Services kontra Bizottság ügyben 1996. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-729. o.] 44. pontja, T-336/94. sz., Efisol kontra Bizottság ügyben 1996. október 16-án hozott ítéletének [EBHT 1996., II-1343. o.] 30. pontja és T-267/94. sz., Oleifici Italiani kontra Bizottság ügyben 1997. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 1997., II-1239. o.] 20. pontja).
- 39 Az első feltétel esetében az ítélkezési gyakorlat szerint a jogalanyok számára meghatározott jogokat biztosító szabály kellően egyértelmű megsértésének a megállapítására van szükség (a fenti 21. pontban hivatkozott Bergaderm és Goupil kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 42. pontja). Ami a sérelem kellően egyértelmű mivoltának követelményét illeti, ez az ismérv akkor teljesül, ha az érintett közösségi intézmény nyilvánvalóan és súlyosan áthágja mérlegelési jogköre gyakorlásának korlátait. Amennyiben ezen intézmény mérlegelési lehetősége nagyon szűkre szabott, vagy nem is rendelkezik mérlegelési lehetőséggel, akkor már a közösségi jog egyszerű megsértése is elegendő lehet a kellően egyértelmű sérelem megállapításához (a Bíróság C-312/00. P. sz., Bizottság kontra Camar és Tico ügyben 2002. december 10-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-11 355. o.] 54. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-198/95., T-171/96., T-230/97., T-174/98. és T-225/99. sz., Comafrika és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság egyesített ügyekben 2001. július 12-én hozott ítéletének [EBHT 2001., II-1975. o.] 134. pontja).

- 40 Különösen az olyan szabálytalanság megállapítása, amelyet a szokásosan elővigyázatos és gondos igazgatási szerv hasonló körülmények között nem követett volna el, arra enged következtetni, hogy az adott intézmény magatartása jogellenes volt, ami az EK 288. cikk alapján a Közösség felelősségét vonja maga után (a fenti 39. pontban hivatkozott Comafica és Dole Fresh Fruit Europe kontra Bizottság egyesített ügyekben hozott ítélet 134. pontja).
- 41 A Bizottság mérlegelési jogköre terjedelmének meghatározása céljából először is az alaprendelet szabályait kell megvizsgálni, azután arról kell meggyőződni, hogy ennek keretében a Bizottság megsértette-e az alaprendeletet oly módon, ami felelősségének megállapítását vonja maga után.

– A Bizottság mérlegelési jogköre az alaprendelet értelmében

- 42 Elsősorban emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a bonyolult gazdasági helyzet értékelését szükségessé tevő esetekben – amilyen a közös agrár- és halászati politika kérdése is – a közösségi jogalkotó széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik. E jogkör azonban nem kizárólag a megalkotni szándékozott rendelkezések jellegének és hatályának meghatározására, hanem bizonyos mértékben az alapadatok megállapítására is kiterjed. Ennek értelmében a bíróságnak – amennyiben valamely jogszabály kellően egyértelmű megsértésének kérdéséről kell határoznia – kizárólag azt kell vizsgálnia, hogy az említett jogsértés elkövetésével vádolt intézmény nem követett-e el nyilvánvaló hibát vagy hatásköri túllépést diszkrecionális jogkörének gyakorlása során, illetve hogy a kérdéses hatóság nem lépte-e nyilvánvalóan át mérlegelési jogkörének határait (lásd e tekintetben a Bíróság 113/88. sz. Leukhardt-ügyben 1989. június 27-én hozott ítéletének [EBHT 1989., 1991. o.] 20. pontját, C-4/96. sz., NIFPO és Northern Ireland Fishermen's Federation ügyben 1998. február 19-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-681. o.] 41. és 42. pontját, C-179/95. sz., Spanyolország kontra Bizottság ügyben 1999. október 5-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-6475. o.] 29. pontját, C-120/99. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 2001. október 25-én hozott ítéletének [EBHT 2001., I-7997. o.] 44. pontját és az Elsőfokú Bíróság T-13/99. sz., Pfizer Animal Health kontra Bizottság ügyben 2002. szeptember 11-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3305. o.] 166. és 168. pontját).

- 43 Másodsorban a Bizottság – szintén az alaprendelet értelmében – széles körű mérlegelési lehetőséggel rendelkezik a termelési támogatás meghatározása tekintetében.
- 44 Habár az alaprendelet második preambulumbekkezdése úgy szól, hogy „a Közösség mediterrán vidékein, ahol harmadik országokhoz képest a termelői árak észrevehetően magasabbak, bizonyos feldolgozott termékek különös fontossággal bírnak”, ugyanezen rendelet negyedik preambulumbekkezdése pedig azt mondja ki, hogy „a támogatás mértékének pótolnia kell a termelőknek a Közösségen belül fizetett árak és a harmadik országokban fizetett árak közötti különbséget”, ez utóbbi preambulumbekkezdés mégis hozzáfűzi a fentiekhez, hogy „ezért a számítások alapjait úgy kell meghatározni, hogy azok figyelembe vegyék [különösen] ezt a különbséget és a minimumárban bekövetkező változások hatását, bizonyos technikai elemek alkalmazásának sérelme nélkül”. A „különösen” határozószó beszúrása arra utal, hogy a termelési támogatás összegének meghatározásakor mindenképpen számításba kell venni a termelőknek a Közösségen belül fizetett árak és a harmadik országokban fizetett árak közötti különbséget, illetve a minimumárban bekövetkező változások hatását, és hogy e tényezőkön kívül egyéb, a Bizottság szabad belátására bízott elemek is figyelembe vehetők.
- 45 A termelési támogatási szabályokat az alaprendelet 4. cikke írja elő. E cikk (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a termelési támogatás „nem haladhatja meg a termelőnek a Közösségben kifizetett minimumár és a nyersanyagok a főbb termelő és exportáló harmadik országokban érvényes ára közti különbséget”. E szabály nem értelmezhető úgy, mintha azt írná elő, hogy a termelési támogatásnak azonosnak kell lennie a fent említett különbséggel, hiszen ebben az esetben semmilyen mérlegelési lehetőséget nem biztosítana a Bizottság számára.
- 46 Az alaprendelet 4. cikkének (2) bekezdése azután arra kötelezi a Bizottságot, hogy úgy határozza meg a termelési támogatás összegét, „hogy lehetővé tegye a Közösségben termelt terméknek az értékesítését az (1) bekezdésben foglalt korlátokon belül”. E cél megállapítása után e szabály felsorol néhány olyan elemet,

amelyet a támogatási összeg meghatározása során figyelembe kell venni. A „különösen” határozószó és az „és” kötőszó jelenléte a b) és c) pont között ebben az esetben azt jelenti, hogy e három ismérv Bizottság által történő értékelése feltételezi bizonyos nélkülözhetetlen ténybeli elemek és számadatok együttes jelenlétét, amilyen például a nyersanyagok a Közösségben és a legfontosabb versenytársnak minősülő harmadik országokban érvényes ára, illetve az előző gazdasági évre számított támogatás összege. Mindebből egyúttal az is következik, hogy a kötelező ismérvek felsorolása nem teljes körű, ami pedig – a 4. cikk (1) bekezdése által meghatározott keretek között, valamint az e rendelkezés alkalmazását meghatározó eljárási szabályok betartásának feltétele mellett – a Bizottság számára biztosított mérlegelési lehetőségre utal.

47 Ebből következően a Bizottság a támogatás meghatározásának kérdésében elvileg széles mérlegelési lehetőséggel rendelkezik. E mérlegelési lehetőség mindazonáltal nem terjed ki azon ténybeli elemek és számadatok, mint például az alaprendelet 4. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett legfontosabb harmadik országokban érvényes nyersanyagárak összegyűjtésére, amelyeket a Bizottságnak döntése meghozatalakor feltétlenül figyelembe kell vennie.

48 A Bizottság által elkövetett jogellenességre vonatkozó felperesi érvek megalapozottságát a fent ismertetett elvek fényében kell vizsgálni. Ebben az összefüggésben az Elsőfokú Bíróság először is a figyelmesség és a gondos ügyintézés elveinek megsértésére vonatkozó jogi érv megalapozottságának értékelését tartja szükségesnek.

– A figyelmesség és a gondos ügyintézés elveinek megsértése

49 A Bizottságnak a figyelmesség és a gondos ügyintézés elveinek keretei között mérlegelési lehetősége van a diszkrecionális jogkörének gyakorlásához szükséges

nélkülözhetetlen ténybeli elemek összegyűjtése tekintetében. Ugyanis az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, ha valamely közösségi intézmény széles mérlegelési jogkörrel rendelkezik, akkor a közösségi jogrend által biztosított eljárási garanciák tiszteletben tartása annál inkább alapvetően fontos tényezőnek minősül. E garanciák között szerepel különösen az adott eset valamennyi lényegi elemének az illetékes intézmény által elvégzendő alapos és külső befolyástól mentes vizsgálatára való kötelezettség. A közösségi bíróság ezek alapján vizsgálja a mérlegelési jogkör gyakorlásának alapjául szolgáló ténybeli és jogi elemek együttes fennállását (lásd e tekintetben és a jogi analógia alapján a Bíróság C-269/90. sz., Technische Universität München ügyben 1991. november 21-én hozott ítéletének [EBHT 1991., I-5469. o.] 14. pontját, az Elsőfokú Bíróság T-167/94. sz., Nölle kontra Tanács és Bizottság ügyben 1995. szeptember 18-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-2589. o.] 73. és azt követő pontjait, T-42/96. sz., Eyckeler & Malt kontra Bizottság ügyben 1998. február 19-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-401. o.] 165. pontját, T-231/97. sz., New Europe Consulting és Brown kontra Bizottság ügyben 1999. július 9-én hozott ítéletének [EBHT 1999., II-2403. o.] 37. és azt követő pontjait, valamint a fenti 42. pontban hivatkozott Pfizer Animal Health kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 171. pontját).

- 50 Az alaprendelet alkalmazása során a figyelmesség kötelezettsége konkrétan azt jelentette, hogy mérlegelési jogkörének teljes és megfelelő gyakorlása céljából a Bizottságnak össze kellett gyűjtenie az említett rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, a döntéshozatali eljárás eredményét jelentősen befolyásolni képes valamennyi nélkülözhetetlen ténybeli elemet. E szabály szempontjából kétségtelen, hogy – miután a támogatás meghatározásának időpontjában a közösségi termelés szempontjából Kína az egyik legfontosabb versenytársnak minősülő harmadik országnak számított – a kínai nyersanyag ára ebben az esetben a termelési támogatás összegének kiszámítása szempontjából olyan nélkülözhetetlen elem volt, amelyet a Bizottságnak figyelembe kellett vennie.

- 51 E tekintetben kétségtelen, hogy a Bizottság, a szükséges információk megszerzése érdekében 2000. február 4-i dátummal mindössze egyetlen levelet küldött az Európai Unióhoz delegált kínai küldöttség részére, és miután erre nem érkezett válasz, a 2000 júliusáig terjedő időszakban nem is tett újabb intézkedést a fent említett cél érdekében.

52 Ezzel szemben a kínai nyersanyag árára vonatkozó információknak a bizottsági döntés szempontjából nélkülözhetetlen jellege alapján megállapítható, hogy a figyelmesség és a gondos ügyintézés elveinek betartása a szükséges információk kínai hatóságoktól történő megszerzése érdekében további olyan intézkedések megtételét kívánta volna meg, mint például a fent említett levél ismételt elküldése vagy telefonos kapcsolatfelvétel a Kínai Népköztársaság Európai Unióhoz delegált állandó képviselőjével. A kínai hatóságok hallgatása – amely a Bizottság szerint „az ehhez hasonló kérdésekre vonatkozó információszolgáltatás megtagadásának vagy lehetetlenségének hosszú hagyományába illeszkedik” – nem indokolhatja a Bizottságnak azon alapuló tétlenségét, amelyet az a megdönthetetlen vélelem indokolna, hogy a szükséges információkhoz nem lehet hozzáférni, és minden további kérés a fentiekhez hasonló hallgatásba ütközött volna. Figyelembe véve, hogy a szóban forgó információk a támogatási összeg meghatározására vonatkozó bizottsági diszkrecionális jogkör jogszerű gyakorlása szempontjából nélkülözhetetlen jellegűek, e hallgatásnak a teljes tétlenség helyett arra kellett volna készítenie a Bizottság illetékes szerveit, hogy még időben további erőfeszítéseket tegyenek azok megszerzése érdekében.

53 A Fischler úrral 2000. november 13-án közölt kínai szerződés kapcsán megállapítható, hogy a Bizottság nem vehette figyelembe e 2000. március 15-én hatályba lépő szerződés adatait, mivel az alaprendelet 4. cikkének (6) bekezdése értelmében a bizottsági támogatás alapjául az 1999-es árak szolgáltak. Mindazonáltal a figyelmesség és a gondos ügyintézés elvei alapján, valamint a kínai hatóságoknak a Bizottság 2000. február 4-én elküldött levelével kapcsolatos hallgatását figyelembe véve a gondos intézménytől minimálisan elvárható lett volna, hogy legalábbis megkérdezze az említett hatóságoktól, hogy a kérdéses szerződésben szereplő árak megfelelően képviselik-e az 1999-es árakat, tekintettel arra a körülményre, hogy a szerződés Xinxiang régióra vonatkozott, amely a felperesek szerint a feldolgozott kínai paradicsomtermelés jelentős részét képviseli. A Bizottságot azért is terhelte e kötelezettség, mert maga Fischler úr állapította meg, hogy „a Bizottság nem tekinthette úgy, hogy a valamely magánszerződésben szereplő ár reprezentatív a 2000/2001-es gazdasági év paradicsomtermelésének nemzeti átlagára vonatkozásában, amennyiben a kínai kormány ezt az árat hivatalosan nem erősítette meg”.

54 A fentiekből következően a Bizottságnak a 2000. február 4-i levél elküldését követő tétlensége az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a figyelmesség és a gondos ügyintézés elveinek kellően egyértelmű megsértését képezi.

– Az alaprendelet megsértése

55 Az alaprendelet 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a termelési támogatás nem haladhatja meg a termelőnek a Közösségben kifizetett minimumár és a nyersanyagának a főbb termelő és exportáló harmadik országokban érvényes ára közti különbséget. Ugyanezen rendelet 4. cikkének (2) bekezdése szerint a támogatási összeg megállapításakor különösen a nyersanyag Közösségben érvényes ára és a legfontosabb versenytársnak minősülő harmadik országokban érvényes ára közti különbséget kell figyelembe venni.

56 A felperesek hangsúlyozzák, hogy e szabályok kötelezték a Bizottságot arra, hogy figyelembe vegye a kínai nyersanyag árát, mivel Kína a világ második legfontosabb paradicsomexportőre.

57 Megállapítható, hogy az alaprendelet értelmében számításba kell venni a főbb termelő és exportáló, illetve a főbb versenytársnak minősülő országok nyersanyagárát. Márpedig Kína ezek közé tartozik. A Bizottságnak tehát tekintetbe kellett vennie a kínai árakat, amikor Kína ezen országok közé került.

58 A Bizottság egyébiránt nem tagadja, hogy Kína az egyik legfontosabb paradicsomtermelő ország. Illetékes szervei egyébként 2000 elején keresték meg először a kínai hatóságokat, de azok nem válaszoltak a megkeresésre.

59 A Bizottság állítása szerint arra a kérdésre keresett választ, hogy a fenti információk hiányában diszkrecionális jogköre keretében megállapíthatta-e a termelési támogatás összegét, betartva a támogatás célját, hogy tudniillik „lehetővé tegye a Közösségben termelt terméknek az értékesítését”. Hangsúlyozza, hogy azelőtt soha nem vette figyelembe a kínai paradicsom árát, és hogy semmi sem indokolta a támogatás számítási szabályainak a módosítását, különösen azért, mert ekkor állapították meg utoljára a támogatást a termelési támogatási rendszer reformja előtt.

60 Ezen érvek nem meggyőzőek. Az a tény, hogy a Bizottság azelőtt nem vette figyelembe a kínai paradicsom árát, nem indokolja, hogy akkor is folytatta ezt a gyakorlatot, amikor – miként ez jelen esetben nem tagadható – a piaci körülmények már indokolttá tették volna az azzal való számítást. Ugyanígy az a tény, hogy a termelési támogatási rendszer reformja előtt ekkor állapították meg utoljára a támogatást, nem indokolhatja azt, hogy a támogatás megállapítására az alaprendeletnek nem megfelelő körülmények között került sor. Egyébként pedig az is bizonyos, hogy e rendelet a Bizottság számára más ismérvek számításba vételét, illetve a támogatás összegének ezen újabb ismérvek alapján történő kialakítását is lehetővé tette. Miként azonban az a fenti 50. és az azt követő pontokban kifejtésre került, a rendelet nem tette lehetővé az egyik legfontosabb versenytársnak minősülő harmadik országban érvényes nyersanyagár figyelmen kívül hagyását, hiszen kifejezetten ezen adat felhasználását írta elő.

61 Ez alapján megállapítható, hogy ha az 1519/2000 rendelet nem számol az egyik legfontosabb termelő és exportáló országban, azaz Kínában érvényes nyersanyagárral, akkor figyelmen kívül hagyja az alaprendelet 4. cikkének (1) és (2) bekezdésében rögzített kötelező feltételeket. Az ilyen jogellenesség – amely a jogalanyok számára meghatározott jogokat biztosító szabály kellően egyértelmű megsértésének minősül – káros következményei okán felvetheti a Közösség szerződésen kívüli felelősségét.

- 62 Miután a felperesek által hivatkozott, az alaprendelet megsértéséből adódó jogi érv megalapozott, a továbbiakban nem szükséges a jóhiszeműség elvének a felperesek által másodlagosan hivatkozott megsértését vizsgálni.

Az elszenvedett kárt illetően

A felek érvei

- 63 A felperesek arra hivatkoznak, hogy az általuk elszenvedett kár pontosan az 1519/2000 rendeletben megállapított támogatás összege és azon támogatási összeg közötti különbségnek felel meg, amely akkor került volna megállapításra, ha a Bizottság figyelembe vette volna a kínai árakat.¹⁶
- 64 A felperesek a 2001 szeptemberében a kínai hatóságoktól megszerzett kimutatásban található kínai áradatok alapján kiszámították azt a támogatási összeget, amelyet a 2000/2001-es gazdasági évben ki kellett volna fizetni. Kína figyelembevétele a főbb paradicsomtermelő harmadik országok átlagárának számítása során véleményük szerint egyértelműen csökkentette volna az átlagárát, ami a Bizottság által számítottnál sokkal nagyobb különbséget eredményezett volna a termelőknek fizetett és a főbb exportáló harmadik országokban érvényes ár között. A felperesek szerint a feldolgozóipar a 28–30% szárazanyag-tartalmú paradicsomsűrítmény után mázsánként 4,031 euróval kapott kevesebbet, mint amennyit a kínai ár számításba vétele esetén kellett volna kapnia. Ez pedig azt jelenti, hogy a feldolgozóipar 23%-kal kevesebb támogatást kapott, mint amennyit kapnia kellett volna. A felperes társaságok tehát e százalékarány megtérítését követelhetik a Bizottságtól.¹⁷
- 65 A felperesek ezen túlmenően úgy vélik, hogy jelentős hasznuk maradt, illetve marad el, nem kizárólag a nekik járó összeg Közösség általi kifizetésének elmaradása,

16 – A válasz 76. pontja.

17 – A keresetlevél 127–129. pontja.

hanem a pénz romlása, valamint a támogatás összegének a Bizottság általi pontos kiszámítása esetén kapott pénz bankszámlán történő elhelyezése esetén befolyó jövedelemtől való elesésük okán is.¹⁸

- 66 A felperesek arra hivatkoznak, hogy a hibás és jogellenes számítási mód alkalmazása következtében a számukra folyósított támogatás kevesebb volt, mint amennyinek lennie kellett volna. A Bizottság által elkövetett hiba, illetve e hiba kijavításának megtagadása valós kárt okozott a felpereseknek. Miután az általuk elszenvedett kár a Bizottság jogellenes magatartásán alapul, úgy vélik, hogy megállapítható az okozati összefüggés fennállása.
- 67 A Bizottság emlékeztet rá, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint azon kárnak, amelynek a megtérítését kérik, ténylegesnek és határozottnak kell lennie. Márpedig amennyiben a kínai nyersanyagár figyelembevétele első lépésben a főbb termelő és exportáló országok becsült nyersanyagárának érzékeny csökkenéséhez is vezetett volna, e csökkenés – a Bizottság diszkrecionális jogkörét is figyelembe véve – nem vezetett volna szükségszerűen a termelési támogatás növekedéséhez.¹⁹
- 68 Véleménye szerint ugyanis a támogatás ilyen alapon történő növekedése nem feltétlenül egyenlő azzal az összeggel, amely a kínai paradicsom árának a főbb termelő és exportáló országok nyersanyagárába való beszámítása, illetve az abból történő kihagyása közötti különbség alapján adódik.
- 69 Ezek alapján a Bizottság megállapítja, hogy a felperesek által előadott kárösszeg nem megalapozott, így azt az Elsőfokú Bíróság nem fogadhatja el. Ugyanez a következtetés vonható le az általuk említett elmaradt haszon tekintetében.²⁰

18 – A keresetlevél 131. pontja.

19 – Az ellenkérelem 62. és 63. pontja.

20 – Az ellenkérelem 64. és 65. pontja.

Az Elsőfokú Bíróság álláspontja

- 70 Emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint (a Bíróság 51/81. sz., De Franceschi kontra Tanács és Bizottság ügyben 1982. január 27-én hozott ítéletének [EBHT 1982., 117. o.] 9. pontja, valamint 256/80., 257/80., 265/80., 267/80. és 5/81. sz., Birra Wührer és társai kontra Tanács és Bizottság egyesített ügyekben hozott ítéletének [EBHT 1982., 85. o.] 9. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-478/93. sz., Wafer Zoo kontra Bizottság ügyben 1995. május 18-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-1479. o.] 49. pontja) azon kárnak, amelynek a megtérítését kérik, ténylegesnek és határozottnak kell lennie.
- 71 Az ilyen kár bekövetkezését és nagyságát a felperesnek kell bizonyítania a közösségi bíróság előtt (a Bíróság 26/74. sz., Roquette Frères kontra Bizottság ügyben 1976. május 21-én hozott ítéletének [EBHT 1976., 677. o.] 22–24. pontja, az Elsőfokú Bíróság T-575/93. sz., Koelman kontra Bizottság ügyben 1996. január 9-én hozott ítéletének [EBHT 1996., II-1. o.] 97. pontja és T-184/95. sz., Dorsch Consult kontra Tanács és Bizottság ügyben 1998. április 28-án hozott ítéletének [EBHT 1997., II-667. o.] 60. pontja).
- 72 A felperesek úgy értékelik, hogy káruk pontosan az 1519/2000 rendeletben megállapított támogatás összege és azon támogatási összeg közötti különbségnek felel meg, amely akkor került volna megállapításra, ha a Bizottság figyelembe vette volna a kínai árakat.
- 73 Először is hangsúlyozni kell, hogy a hivatkozott kínai árak azok, amelyeket a pekingsi spanyol diplomáciai szolgálat közvetítésével szereztek meg. A kínai feldolgozott paradicsomtermelésnek a felperesek szerint körülbelül 88%-át adó Xinjiang tartománybeli paradicsomtermelőknek fizetett átlagárról van szó. A Bizottság vitatja

e számadatokat, és arra hivatkozik, hogy ezek az átlag alsó sávját képviselik. Emellett a Bizottság azt sem tudta megállapítani, hogy ezek az árak megfeleltek-e az alaprendelet rendelkezéseinek. Márpedig a bonyolult gazdasági helyzetek értékelésében mérlegelési jogköre kiterjed az alapadatok megállapítására is (lásd e tekintetben a Bíróság 138/79. sz., Roquette kontra Tanács ügyben 1980. október 29-én hozott ítéletének [EBHT 1980., 3333. o.] 25. pontját).

74 Miután az alaprendelet bizonyos mérlegelési lehetőséget biztosít a Bizottság számára a támogatás összegének megállapítása szempontjából, lehetetlen teljes bizonyossággal meghatározni a kínai paradicsomtermelők részére fizetett árnak a támogatás összegére gyakorolt hatását. A 4. cikk (1) bekezdése ugyanis nem azt írja elő, hogy a termelési támogatásnak egyenlőnek kell lennie a termelő számára a Közösségben kifizetett minimumár és a nyersanyagok a főbb termelő harmadik országokban érvényes ára közti különbséggel. E jogszabályhely egyszerűen megállapítja annak maximális mértékét.

75 E tekintetben megállapítandó, hogy az a tény, miszerint a Bizottság a korábbiakban úgy határozta meg a támogatás összegét, hogy az pontosan megfelelt a termelőnek a Közösségben kifizetett minimumár és a nyersanyagok a főbb termelő és exportáló harmadik országokban érvényes ára közti különbségnek, nem kötelezte a támogatás ezen szintjének a fenntartására. Éppen hogy ellentétes lenne az alaprendelet értelmével és céljával, ha a Bizottság nem venné figyelembe a nemzetközi piac változásait, és ezáltal esetleg megnehezítené a Közösségben termelt termékek értékesítését.

76 A felperesek tehát nem hivatkozhatnak arra, hogy joguk van a termelőnek a Közösségben kifizetett minimumár és a nyersanyagok a főbb harmadik országokban érvényes – a kínai ár figyelembevételével megállapított – ára közti különbséggel megegyező maximális támogatáshoz.

- 77 Ezek alapján a felperesek által kiszámított és a keresetlevél A.27. mellékletében található táblázatban részletezett kár nem minősülhet határozott jellegűnek.
- 78 Miután a Közösség szerződésen kívüli felelősségének megállapításához szükséges feltételek nem állnak fenn együttesen, a keresetet el kell utasítani.

A költségekről

- 79 Az Elsőfokú Bíróság eljárási szabályzata 87. cikkének 3. §-a szerint kivételes körülmények fennállása esetén az Elsőfokú Bíróság elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását. Habár a felperesek pervesztesek lettek, a költségekről való rendelkezés során figyelembe kell venni az alperes közösségi szabályozásnak meg nem felelő magatartását.
- 80 Tehát az Elsőfokú Bíróság a per körülményeinek méltányos értékelése alapján úgy határozott, hogy a felperesek viselik saját költségeik öthatod részét, és a Bizottság saját költségein felül viseli a felperesek költségeinek egyhatod részét.

A fenti indokok alapján

AZ ELSŐFOKÚ BÍRÓSÁG (harmadik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) **A keresetet elutasítja.**

- 2) **A felperesek viselik saját költségeik öthatod részét, és a Bizottság saját költségein felül viseli a felperesek költségeinek egyhatod részét.**

Azizi

Dehousse

Cremona

Kihirdetve Luxembourgban, a 2005. március 17-i nyilvános ülésen.

H. Jung

hivatalvezető

J. Azizi

elnök